

Miljøtilladelse

Udvidelse af kvæg- og hesteproduktion

Gummesmarkvej 11, 6740 Bramming

26. oktober 2018

Teknik & Miljø
Esbjerg Kommune

ESBJERG KOMMUNE

Natur & Vandmiljø

Torvegade 74

6700 Esbjerg

Telefon: 7616 1616

E-mail: miljo@esbjergkommune.dk

Web: www.esbjergkommune.dk

Sag nr.: 18/22001

Sagsansvarlig: Laurids Knudsen

Copyright: Alle kort og luftfoto: copyright DDO ®, ©COWI

Indholdsfortegnelse

INDLEDNING	4
TILLADELSE TIL UDVIDELSE OG DRIFT AF HUSDYRPRODUKTION	5
EJENDOMS- OG BEDRIFTSOPLYSNINGER	5
FORUDSÆTNINGER OG VILKÅR.....	5
UDNYTTELSE OG BORTFALD	7
MEDDELELSESPLIGT	7
ØVRIGE FORHOLD	8
OFFENTLIGGØRELSE.....	8
KLAGEVEJLEDNING	8
MILJØTEKNISK BESKRIVELSE OG VURDERING	10
INDLEDNING	10
BESKRIVELSE AF HUSDYRBRUGET	10
Husdyrbrugets beliggenhed	10
Driftsbygninger.....	12
Dyrehold, staldsystem og produktionsareal	13
Foder	15
Husdyrgødning	16
Ressourceforbrug.....	16
Affald	17
Spildevand/restvand	17
HUSDYRBRUGETS PÅVIRKNINGER AF OMGIVELSERNE – LUGT, STØJ, MM.	18
Lugt	18
Støj, rystelser og transport	19
Støv, fluer og skadedyr	20
Lys.....	20
HUSDYRBRUGETS PÅVIRKNINGER AF LANDSKAB OG NATUR	20
Landskab og kulturmiljø.....	21
Ammoniakpåvirkning af naturområder	21
Påvirkning af arter med særligt strenge beskyttelseskrav (Bilag IV arter)	26
BEDST TILGÆNGELIGE TEKNIK (BAT).....	27
HØRING	27
SAMLET VURDERING	27
BILAG 1	28

Indledning

Miljøtilladelsen fastlægger de vilkår, der skal gælde for en udvidelse af husdyrproduktionen på Gummemarkvej 11, 6740 Bramming i Esbjerg Kommune. Vilkårene sikrer, at udvidelse og drift af husdyrbruget kan ske uden at påvirke miljøet væsentligt.

Miljøet skal i denne sammenhæng forstås som omgivelserne i bred forstand, herunder befolkning, landskab, jord, grundvand, overfladevand og natur med dens bestande af vilde planter og dyr.

Esbjerg Kommune har udarbejdet en miljøteknisk beskrivelse og vurdering af det ansøgte projekt. Denne beskrivelse og vurdering danner baggrund for afgørelsen om miljøtilladelse, herunder de stillede vilkår.

Forslaget til miljøtilladelse har været i offentlig høring i 2 uger. Kommunen har i forbindelse med høringen ikke modtaget bemærkninger til projektet.

Tilladelse til udvidelse og drift af husdyrproduktion

Esbjerg Kommune har afgjort, at husdyrbruget på Gummemarkvej 11, 6740 Bramming kan udvides som ansøgt.

Tilladelsen omfatter:

- En udvidelse af produktionsarealet fra 150 m² til 425 m².

Tilladelsen meddeles efter § 16b i lovbekendtgørelse nr. 1020 af 6. juli 2018 om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v.

Samtidig meddeles dispensation fra afstandskrav til udvidelse af produktionsarealet i bygning 8 jf. kort 2 fra 100 m² til 350 m². Bygningen ligger 12-13 m fra naboskellet med matrikel nr. 12a Vong By, V. Nykirke.

Der meddeles ligeledes dispensation fra afstandskrav til udvidelse af produktionsarealet i bygning 5 jf. kort 2 fra 50 m² til 75 m². Bygningen ligger 11 m fra egen beboelse.

De to dispensationer meddeles efter § 9 stk. 3 i lovbekendtgørelsen om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v.

Der er nærmere redegjort for de vurderinger, der ligger til grund for afgørelsen i den miljøtekniske beskrivelse og vurdering.

Ejendoms- og driftsoplysninger

Tilladelsen gives til husdyrbruget beliggende Gummemarkvej 11, 6760 Ribe, matrikel nr. 3d Vong By, V. Nykirke. Ejendomsnummeret er 5610309989. Bedriftens CVR nr. er 36595531 og CHR nr. er 74735. Husdyrbruget ejes og drives af Vivian og John Gustavsen, Gummemarkvej 11, 6740 Bramming.

Forudsætninger og vilkår

Esbjerg Kommune forudsætter, at husdyrbruget indrettes og drives som beskrevet i ansøgningen, skema nr. 206067. Tilladelsen meddeles på vilkår, der sikrer at husdyrbruget med det ansøgte ikke medfører væsentlig virkning på miljøet.

Tilladelsen meddeles på følgende vilkår:

Husdyrproduktion

1. Husdyrholdet skal være sammensat og staldindretningen udført som beskrevet nedenfor:

Staldnavn	Dyregruppe samt staldsystem	Produktionsareal m ²	Antal måneder på græs årligt
8 (Kvægstald)	Alle kvæg, dybstrøelse	350	Ingen krav
5 (ældre stald)	Alle dyr, dybstrøelse	75	Ingen krav

Indretning og drift

2. Ændringer i ejerforhold, eller hvem der er ansvarlig for husdyrbruget, skal meddeles Esbjerg Kommune.

3. Husdyrbruget og dens omgivelser skal renholdes, så det ikke giver anledning til gener for omgivelserne.

Husdyrgødning og ensilage

4. Arealet til opbevaring af fast husdyrgødning på møddingspladsen fra kvæg, heste, får og geder, må maksimalt være 60 m².

Olie og kemikalier

5. Ved håndtering af brændstof, smøremidler og kemikalier må der ikke opstå spild med deraf følgende risiko for forurening af jord og grundvand.
6. Tankning af diesel skal til enhver tid ske på en plads med fast og tæt bund således at spild kan opsamles, og der ikke er mulighed for afløb til jord, kloak, overfladevand eller grundvand.
7. Opbevaring af olier og kemikalier skal ske i overensstemmelse med Esbjerg Kommunes forskrift for opbevaring af olie- og kemikalier.

Affald

8. Opbevaring af erhvervsaffald, herunder olie- og kemikalieaffald skal ske i overensstemmelse med Esbjerg Kommunes Regulativ for erhvervsaffald.
9. Bortskaffelse af olie- og kemikalieaffald og øvrigt affald skal ske i overensstemmelse med Esbjerg Kommunes til enhver tid gældende regulativer.

Lugt

10. Husdyrbrugets drift må ikke give anledning til lugtgener som af tilsynsmyndigheden vurderes at være væsentlige for området.

Støj

11. Den eksterne støjbelastning fra husdyrbruget må i intet punkt- målt eller beregnet ved nærmeste nabobeboelse med tilhørende arealer i tilknytning til boligen - overstige nedenstående værdier.

	Tidsinterval	Grænseværdi	Midlingstid
Hverdage	Kl. 07.00-18.00	55 dB(A)	8 timer
Lørdage	Kl. 07.00-14.00	55 dB(A)	7 timer
Lørdage	Kl. 14.00-18.00	45 dB(A)	4 timer
Søn- og helligdage	Kl. 07.00-18.00	45 dB(A)	8 timer
Aften	Kl. 18.00-22.00	45 dB(A)	1 time
Nat	Kl. 22.00-07.00	40 dB(A)	½ time

De angivne værdier for støjbelastningen er de ækvivalente, korrigerede lyd-niveauer i dB(A) målt eller beregnet i punkter 1,5 m over terræn. Reference-tiden er det mest støjbelastede tidsrum i perioden.

Støjvilkårene omfatter al støj fra husdyrbruget på ejendommens bygnings-parcel, det vil sige også støj fra andet en faste tekniske installationer.

12. Maksimalværdien af støjniveauet om natten (kl. 22.00 - 07.00) må ikke overstige 55 dB (A) i ethvert punkt på opholdsarealer ved boliger i det åbne land.
13. Hvis kommunen finder det nødvendigt, skal ejer for egen regning lade udføre støjmålinger og/eller -beregninger af støjen fra husdyrbruget for at dokumentere, at støjgrænserne i ovennævnte vilkår er overholdt. Hvis grænserne konstateres overholdt, kan der højst pålægges ejer at få foretaget én støjmåling og eller -beregning om året. Målingerne/beregningerne skal foretages på/for de mest støjbelastede områder udenfor husdyrbrugets grund og under de mest støjbelastede driftsforhold - eller efter anden aftale med kommunen." Målinger/beregninger skal foretages af et firma eller laboratorium, der er godkendt af Miljøstyrelsen til at udføre "Miljømåling - ekstern støj".

Skadedyr

14. Opbevaring af foder skal ske på sådan en måde, at der ikke opstår risiko for tilhold af skadedyr (rotter mv.).
15. Der skal overalt på ejendommen udføres effektiv flue- og skadedyrsbekæmpelse i overensstemmelse med de nyeste retningslinjer fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi.

Udnyttelse og bortfald

En tilladelse efter §16b bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden 6 år efter, at tilladelsen er meddelt. Hvis en del af tilladelsen ikke er udnyttet, bortfalder tilladelsen for denne del.

Med udnyttet menes, at det kan konstateres, at det projekt tilladelsen omfatter faktisk er gennemført.

Hvis en tilladelsen efterfølgende ikke har været helt eller delvist udnyttet i 3 på hinanden følgende år, bortfalder den del af tilladelsen, der ikke har været udnyttet i de seneste 3 år. Udnyttelse anses her for at foreligge, når mindst 25 % af det tilladte eller godkendte produktionsareal udnyttes driftsmæssigt. Med driftsmæssig udnyttelse forstås, at der på det pågældende produktionsareal mindst produceres 50 % af det mulige indenfor rammerne af dyrevelfærdskrav eller andre relevante krav.

Meddelelsespligt

Kommunens tilladelse gælder for det konkrete projekt. Husdyrbruget må ikke udvides eller ændres bygnings- eller driftsmæssigt på en måde der indebærer forøget forurening før udvidelsen eller ændringen er godkendt. Hvis der sker ændringer i grundlaget for kommunens vurdering, skal der indsendes en ny ansøgning til kommunen. Dette gælder for eksempel ændringer i forhold til størrelsen af produktionsarealet, ændringer i dyretypen eller ændringer af staldsystem. Esbjerg Kommune

skal have lejlighed til at vurdere, hvorvidt udvidelsen/ændringen kræver en ny tilladelse eller om udvidelsen/ændringen kan ske indenfor rammerne af denne tilladelse.

Øvrige forhold

Afgørelsen omfatter alene forholdet til lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v. (lovbekendtgørelse nr. 1020 af 6. juli 2018). Øvrige relevante tilladelser og godkendelser skal indhentes særskilt.

Terrænregulering kan kræve landzonetilladelse og i nogle tilfælde også tilladelse efter anden lovgivning. For eksempel fastsætter vandløbsloven, at der ikke uden tilladelse må ændres på vandets naturlig afløb til anden ejendom eller hindre det naturlige afløb af vand fra højere liggende ejendomme. Kontakt Byggeri, Esbjerg Kommune inden du terrænregulerer, for at få en vurdering af hvilke tilladelser der evt. kræves.

Husdyrbruget skal til enhver tid leve op til de gældende regler i love og bekendtgørelser, uanset at de nævnte krav og regler kan være en skærpelse af denne tilladelses vilkår.

Offentliggørelse

Afgørelsen annonceres den 1. november 2018 på Miljø- og Fødevareministeriets Digital MiljøAdministration (www.dma.mst.dk).

Klagevejledning

Afgørelsen kan påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Klagefristen udløber den 29. november 2018 kl. 23:59.

Klageberettigede er ansøger, Miljøministeren, Styrelsen for Patientsikkerhed, enhver der har en individuel, væsentlig interesse i sagens udfald, samt foreninger og organisationer i det omfang de har klageret.

En klage skal indsendes via Klageportalen. Klageportalen kan findes via forsiden på www.naevneneshus.dk. Klageportalen ligger også på www.borger.dk og www.virk.dk. Man logger sig på med NEM-ID.

Klagen sendes automatisk via Klageportalen til Esbjerg Kommune. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for Esbjerg Kommune i Klageportalen.

Miljø- og Fødevareklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der indsendes uden om Klageportalen, med mindre der er særlige grunde til det. Hvis man ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal man sende en begrundet anmodning til Esbjerg Kommune. Anmodningen sendes så vidt muligt elektronisk til miljo@esbjergkommune.dk eller pr. brev til Esbjerg Kommune, Natur- og Vandmiljø, Torvegade 74, 6700 Esbjerg. Esbjerg Kommune sender herefter anmodningen videre til Miljø- og Fødevareklagenævnet, som træffer afgørelse om hvorvidt anmodningen kan imødekommes.

Når man klager opkræves der et gebyr. Gebyret er 900 kr. for borgere og 1.800 kr. for virksomheder og organisationer. Gebyret betales med betalingskort i Klageportalen og tilbagebetales hvis:

1. Klagesagen fører til, at den påklagede afgørelse ændres eller ophæves,
2. Klageren får helt eller delvis medhold i klagen, eller
3. Klagen afvises som følge af overskredet klagefrist, manglende klageberettigelse eller fordi klagen ikke er omfattet af Miljø- og Fødevareklagenævnets kompetence.

Afgørelsen kan desuden indbringes til prøvelse hos domstolene inden 6 måneder efter, at afgørelsen er meddelt.

Udnyttelse af tilladelsen

Ifølge husdyrbrugloven har en klage over miljøtilladelsen som udgangspunkt ikke opsættende virkning. Det betyder, at miljøtilladelsen kan udnyttes uanset eventuelle klager, men dette begrænser dog ikke Miljø- og Fødevareklagenævnets mulighed for at ændre eller ophæve Esbjerg Kommunes afgørelse. Det vil være Miljø- og Fødevareklagenævnet, som kan oplyse om hvorvidt en klage har opsættende virkning.

Miljøteknisk beskrivelse og vurdering

Indledning

Husdyrbruget på Gummemarkvej 11, 6740 Bramming har søgt om at udvide produktionsarealet i staldene.

Denne del af tilladelsen indeholder en nærmere beskrivelse af ansøgningen og en vurdering af de miljøpåvirkninger, som ansøgningen giver anledning til.

Vurderingerne er foretaget med udgangspunkt i de beskyttelsesniveauer og retningslinjer, der er i husdyrbrugloven og tilhørende bekendtgørelser og vejledning¹. Påvirkningen af omgivelserne er beskrevet og vurderet dels i forhold til gener for omkringboende (lugt, støj, støv, fluer m.v.), og dels i forhold til påvirkning af miljø, natur og landskab.

Beskrivelse af husdyrbruget

John Gustavsen ønsker at udvide sit dyrehold på Gummemarkvej 11.

Der etableres ikke nye bygninger. Udvidelsen sker i de eksisterende stalde.

På vegne af ansøger har Landbrugsrådgivning Syd den 8. august 2018 indsendt ansøgning om miljøtilladelse via det it-baserede ansøgningssystem på www.husdyr-godkendelse.dk.

I forbindelse med behandlingen af ansøgningen har der været behov for supplerende oplysninger. Der har været mailkorrespondance med ansøgers konsulent og ansøgningsskemaet er revideret og genindsendt løbende. Det endelige ansøgningsskema har nr. 206067 og er version 3.

Husdyrbrugets beliggenhed

Husdyrbruget er beliggende i landzone i område "20-040-150, Grønt danmarkskort" i Esbjerg Kommuneplan 2018-2030. Anvendelsen fastlægges til grønt danmarkskort med det sigte beskytte og udvikle levesteder og spredningskorridorer for vilde dyr og planter samt beskytte landskabelige og kulturhistoriske værdier. Der må ikke tildeles etableret eller ændret anlæg, så de naturmæssige og landskabelige værdier forringes. Ny bebyggelse og anlæg skal søges placeret uden for det grønne danmarkskort. Er det ikke muligt, stilles der krav om afskærmende beplantning. Eksisterende landbrug kan fortsættes i områderne.

Udvidelse af produktionsarealet sker i eksisterende bygninger, og udvidelsen vurderes ikke at forringe de naturmæssige eller landskabelige værdier. Det ansøgte er derfor ikke i strid med kommuneplanen.

Placeringen af husdyrbruget fremgår af kort 1.

¹ Husdyrbrugloven (LBK nr. 1020 af 6. juli 2018 om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v.); Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen (BEK nr. 1021 af 6. juli 2018 om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug); Husdyrgødningsbekendtgørelsen (BEK nr. 1076 af 28. august 2018 om erhvervsmæssigt dyrehold, husdyrgødning, ensilage m.v. med senere ændringer) samt Miljøstyrelsens digitale husdyrvejledning.

Kort 1. Husdyrbrugets beliggenhed.

Husdyrbruget ligger ca. 3 km fra eksisterende byzoneområde ved Bramming. Nærmeste samlede bebyggelse er husene langs Ålbæk Hovedvej umiddelbart nordvest for Ålbæk. Den samlede bebyggelse ligger i en afstand af ca. 575 m fra husdyrbruget.

Nærmeste nabobeboelse, Gummemarkvej 13, ligger ca. 450 m fra husdyrbruget.

Husdyrbrugloven² fastsætter en række afstandskrav til husdyrbrugets beliggenhed.

De gældende afstandskrav og de aktuelle afstande fremgår af nedenstående tabel. Afstanden er målt fra staldene hvori udvidelserne sker.

Nærmeste	Afstand	Beskrivelse	Afstandskrav
Nabobeboelse	450 m	Gummemarkvej 13	50 m
Lokalplanområde	1 km	Frysehus mod nord	50 m
Byzoneområder	3 km	Bramming	50 m
Sommerhusområde	>50 m	Ingen i nærheden	50 m
Naboskel	12 m	Naboskel mod sydvest, 12a Vong By, V. Nykirke	30 m
Beboelse på samme ejendom	11 m	-	15 m
Levnedsvirkosmhed	>25 m	Ingen i nærheden	25 m
Almen vandindvindingsanlæg	>50 m	Ingen i nærheden	50 m
Ikke almen vandindvindingsanlæg	>25 m	Ingen i nærheden	25 m

² §§6 – 8 i bekendtgørelse af lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v. (LBK nr. 1020 af 06/07/2018)

Vandløb	75 m	Gummesbæk	15 m /100 m for gyllebeholder til åbent vandløb
Dræn	>15 m	Ingen	15 m
Sø	33 m	Sø mod syd	15 m/100 m for gyllebeholder til sø > 100m ²
Offentlig vej	550 m		15 m
Kategori 1 og 2 natur	>10 m	Ingen i nærheden	10 m

Tabel 1. Oversigt over afstande sammenholdt med afstandskrav i husdyrlovgivningen.

Husdyrbruget opfylder de gældende afstandskrav med undtagelse af afstandskravet til naboskel og afstandskravet til egen beboelse.

Med hensyn til afstandskravet til egen beboelse, så sker der en udvidelse af produktionsarealet fra 50 m² til 75 m² indenfor rammerne af den eksisterende bygning, bygning 5 jf. kort 2. Fra staldbygningen er der 11 m til egen beboelse. Det er Esbjerg Kommunes vurdering, at der kan dispenseres fra afstandskravet.

Vedrørende afstandskravet til naboskellet med matrikel nr. 12a Vong By, V. Nykirke, så sker udvidelsen af produktionsarealet fra 100 m² til 350 m² også indenfor rammerne af en eksisterende bygning, bygning 8 jf. kort 2. Fra denne staldbygning er der 12 m til naboskellet. Idet udvidelsen sker inde i eksisterende staldbygning og den tilstødende nabomatrikel udelukkende er en markmatrikel uden beboelse, agter Esbjerg Kommune, at dispensere fra afstandskravet, men inden den endelige afgørelse træffes skal ejeren af matriklen høres. Ejeren har i forbindelse med høringen ikke indsendt bemærkninger.

På baggrund af ovenstående beskrivelser vurderer Esbjerg Kommune, at de ansøgte udvidelser ikke vil medføre nogen væsentlig øget risiko for gener eller forurening af omgivelserne, og at der kan meddeles dispensation fra afstandskrav til naboskel og egen beboelse, jf. § 9 stk. 3 i lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v.

Driftsbygninger

Der sker ingen nybyggeri. Udvidelse af dyreholdet sker ved at udvide produktionsarealet i de to eksisterende stalde, bygning 5 og 8 jf. kort 2. I bygning 5 udvides produktionsarealet fra 50 m² til 75 m². I bygning 8 udvides produktionsarealet fra 100 m² til 350 m². I begge stalde er staldsystemet uændret dybstrøelse.

På ejendommen vil der efter udvidelsen være følgende bygninger, som angivet i nedenstående tabel.

Nr.	Anvendelse	Areal / rumfang
1	Stuehus	-
2	Garage	-
3	Gl. stuehus	-
4	Maskinhal	380 m ²
5	Ældre stald	200 m ²
6	Møddingsplads	60 m ²
7	Ajlebeholder	25 m ³
8	Kostald	430 m ²
9	Maskiner	285 m ²

Tabel 2: Bygningsforklaring.

Driftsbygningernes placering fremgår af kort 2.

Kort 2: Situationsplan.

Dyrehold, staldsystem og produktionsareal

I ansøgningen er der for hvert staldafsnit angivet oplysninger om dyretype, staldsystem og produktionsareal. Oplysningerne fra ansøgningen fremgår af nedenstående tabel.

Af § 33 i husdyrbrugloven fremgår det, at kommunen skal foretage en samlet vurdering af alle udvidelser foretaget indenfor de seneste 8 år. Ansøgningen indeholder derfor oplysninger om både ansøgt drift, nudrift og 8 årsdrift.

2. Overblik over stalde og produktioner

Stalde og produktioner						
Staldnavn	Staldstørrelse (m ²)	Ventilation	Kildehøjde	Produktion	Antal måneder udegående	Produktionsareal (m ²)
Ansøgt drift						
kvægstald	430	Blandet ventilation	3 m	(#86788) Flexgruppe: Alle kvæg; Dybstrøelse	0	350
ældre stald	192	Blandet ventilation	3 m	(#86787) Flexgruppe: Alle dyr; Dybstrøelse	0	75
Sum						425
Nudrift						
kvægstald	430	Blandet ventilation	3 m	(#86789) Flexgruppe: Alle kvæg; Dybstrøelse	0	100
ældre stald	192	Blandet ventilation	3 m	(#88098) Heste. Dybstrøelse	0	50
Sum						150
8 års drift						
ældre stald	192	Blandet ventilation	3 m	(#88097) Malkekøer. Bindestald med grebning	0	100

Tabel 3: Oplysninger om dyretype, staldsystem og produktionsareal.

Nudrift og 8 års drift:

I ansøgningen er nudrift og 8 års drift opgjort på baggrund af den hidtidige lovlige produktion på ejendommen som er fastslået i anmeldelse af dyrehold fra juni 2011 og tilsyn udført i 2017.

Ansøgt drift:

I den ældre stald (bygning 5) er der valgt en fleksgruppe *alle dyr - dybstrøelse* under dyretype. Det betyder, at der på produktionsarealet i denne stald frit kan skiftes mellem søer, smågrise, slagtesvin, kvæg (malkekøer og ammekøer samt afkom deraf), heste, får og geder. Staldsystemet fastholdes som dybstrøelse.

I kostalden (bygning 8) er der valgt fleksgruppen *alle kvæg - dybstrøelse* under dyretype. Det betyder, at der på produktionsarealet i denne stald frit kan skiftes mellem kvæg, heste, får og geder. Staldsystemet fastholdes som dybstrøelse.

I ansøgningen er der medsendt en nærmere beskrivelse af produktionsarealet i de enkelte stalde.

Kort 3: Angivelse af produktionsareal.

Produktionsarealet defineres som det areal i stalden, hvor dyrene kan opholde sig og har mulighed for at afsætte gødning (dvs. arealer hvor dyrene kan stå, gå og ligge).

I tilladelsen stilles der vilkår til produktionsarealet størrelse, samt til dyretypen og staldsystemet i de enkelte staldafsnit.

Foder

Dyrene er på græs størstedelen af året, så det er begrænsede mængder foder og halm, der skal anvendes.

Halm til strøelse indkøbes efter behov. Dyrene fodres dels med hør/ensilage i wrapballer, der opbevares udendørs og dels med kraftfoder, som opbevares i fodersilo.

Etablering og drift af ensilageopbevaring, herunder ensilage i wrapballer og markstakke, skal ske i overensstemmelse med reglerne i husdyrgødningsbekendtgørelsen.

Det er kommunens vurdering, at opbevaringen af ensilage er tilstrækkelig reguleret ved reglerne i husdyrgødningsbekendtgørelsen, og at der ikke er behov for at fastsætte yderligere vilkår.

Kommunen vurderer, at der med de nuværende og planlagte tiltag til opbevaring og håndtering af foder ikke sker en væsentlig øget påvirkning af omgivelserne. Der stilles vilkår om, at foderopbevaringen skal ske på sådan en måde, at der ikke opstår risiko for tilhold af skadedyr.

Husdyrgødning

I ansøgningen er der oplyst følgende om lager og gødningstype.

3. Overblik over husdyrgødning					
Opbevaringslagre					
Navn	Lagertype	Yderligere oplysninger	Bedste tilgængelige opbevaringsteknik	Dimension	Areal (m ²)
Ansøgt drift					
møddingsplads	Fast				60
ajlebeholder	Flydende				5
Nudrift					
møddingsplads	Fast				60
ajlebeholder	Flydende				5
8 års drift					
møddingsplads	Fast				60
ajlebeholder	Flydende				5

Tabel 4: Oversigt over opbevaringslagre og gødningstyper.

Typen af husdyrgødning og arealet af opbevaringslageret er væsentlige forudsætninger for beregninger i it-ansøgningen. I miljøtilladelsen stilles der derfor vilkår, der fastholder forudsætningerne.

Husdyrgødningsbekendtgørelsen fastsætter krav til husdyrbrugets opbevaringskapacitet så det sikres, at udbringning af gødning kan ske i overensstemmelse med udbringningsreglerne.

I forbindelse med miljøtilsyn på husdyrbruget vil Esbjerg Kommune sikre, at opbevaringskapaciteten er tilstrækkelig, og at der foreligger en opdateret kapacitetsopgørelse baseret på det aktuelle dyrehold.

Oplag af kompost i marken skal ske i overensstemmelse med reglerne i husdyrgødningsbekendtgørelsen, der bl.a. fastsætter krav til placering og overdækning af markstakke samt førelse af logbog. Oplag af kompost i marken vurderes at være tilstrækkelig reguleret i ved reglerne i husdyrgødningsbekendtgørelsen, og der fastsættes ikke yderligere vilkår hertil.

Ressourceforbrug

Husdyrbruget anvender ressourcer i forbindelse med sin produktion, herunder bl.a. el, vand og fossile brændstoffer.

Husdyrbruget forsynes med vand fra almen vandforsyning.

Husdyrbrugets energiforbrug består primært af el til lys.

Der opbevares ikke kemikalier på husdyrbruget.

Dieselolie opbevares i 2.500 l olietank placeret i maskinhuset.

I senere afsnit om driftsforstyrrelser og uheld er taget stilling til risici i forbindelse med opbevaring og håndtering af olier og kemikalier.

Olietanke er omfattet af olietankbekendtgørelsen³ om indretning, etablering og drift af heraf.

Det er Esbjerg Kommunes vurdering, at husdyrbrugets drift ikke adskiller sig væsentlig fra lignende bedrifter og at der ikke forekommer særligt ressourceforbrugende aktiviteter på ejendommen. Ressourceforbruget forventes ikke at have en væsentlig indvirkning på miljøet.

Affald

Det er begrænsede mængder affald, som et husdyrbrug af denne størrelse frembringer. Der er tale om plastik fra wrapballer, snore fra halmballer og diverse pap og papir.

Der ud over kan der forekomme selvdøde eller aflivede dyr, som afhentes af DAKA ved forekomst.

Korrekt opbevaring og bortskaffelse af affald sikrer mindst mulig belastning af miljøet. Opbevaring skal ske således, at der ikke kan ske forurening af det omgivende miljø herunder jord, overfladevand og grundvand. Affaldet skal bortskaffes enten til genanvendelse/genbrug, forbrænding med nyttiggørelse af energien eller deponering.

Alle har pligt til at kildesortere affald. Genanvendelse/genbrug har højeste prioritet, mens deponering kun benyttes, hvis affaldet ikke kan genanvendes/genbruges, ikke er forbrændingsegnet, eller det ikke skal specialbehandles.

Husdyrbrug er omfattet af Esbjerg Kommunes regulativ for husholdningsaffald samt regulativ for erhvervsaffald. Der stilles i miljøtilladelsen vilkår om, at husdyrbrugets affald skal bortskaffes i henhold til Esbjerg Kommunes gældende regulativer, ligesom der stilles vilkår til opbevaring og håndtering af olie- og kemikalier.

Spildevand/restvand

Der er intet sanitært spildevand fra driftsbygninger.

Spildevandet fra møddingspladsen ledes i ajlebeholderen.

Det vurderes, at den samlede håndtering af spildevand sker på forsvarlig vis og at husdyrgødningsbekendtgørelsens generelle krav til håndtering af spildevand/restvand er tilstrækkelige til at beskytte omgivelserne mod forurening fra spildevand.

³ Bekendtgørelse nr. 1611 af 10. december 2015 om indretning, etablering og drift af olietanke, rørsystemer og pipelines.

Husdyrbrugets påvirkninger af omgivelserne – lugt, støj, mm.

Enhver husdyrproduktion giver anledning til lugt inden for de nærmeste omgivelser. Hvor stort et område, der påvirkes af lugt, afhænger af hvor stort et produktionsareal, der er på ejendommen, og hvilken dyreart der er tale om. Desuden spiller vindretning, terræn- og beplantningsforhold ind.

Husdyrproduktion kan herudover medføre støj, samt gener fra lys, fluer og andre skadedyr. Særligt i forbindelse med driftsforstyrrelser og uheld er der risiko for påvirkning af jord, grundvand og overfladevand.

Påvirkning af landskabet samt den omgivende natur behandles nedenfor i afsnittet om husdyrbrugets påvirkning af landskab og natur.

Lugt

Lugt stammer primært fra staldene. Desuden kan lugt forekomme i forbindelse med håndtering af husdyrgødning.

Der muges ud ca. hver anden måned i den ældre stald og lidt oftere i kostalden når dyrene er på stald. Dybstrøelsen lægges på møddingspladsen, eller også spredes det direkte i marken, hvis forholdene er til det.

Håndtering af husdyrgødning reguleres af husdyrgødningsbekendtgørelsen. Det vurderes, at det ikke er relevant at stille skærpede krav til håndtering af husdyrgødning, da der ikke er nabobeboelser i nærhed af bedriften.

Staldene er med naturlig ventilation.

Lugtgener fra stalden vurderes på grundlag af det beskyttelsesniveau for lugt, som er fastlagt i husdyrlovgivningen. Hvis beskyttelsesniveauet for lugt er overholdt, vurderes husdyrbruget som udgangspunkt ikke at give anledning til væsentlige lugtgener.

Husdyrbruget skal overholde bestemte lugtgeneafstande. Geneafstanden beskriver den afstand, som der minimum skal være fra husdyrbruget til forskellige områder. Geneafstanden fastsættes under hensyntagen til forskellige områders følsomhed overfor lugt. Eksempelvis vil beboere i landområder med tilknytning til landbrugserhverv oftest have en højere tolerancetærskel overfor lugt end beboere i byområder. Beboelsejendomme med landbrugspligt er ikke omfattet af beskyttelsesniveauet for lugt.

Geneafstanden beregnes i ansøgningsystemet efter to forskellige modeller hhv. den "ny lugtvejledning" og "FMK-vejledningen". Det er den længste geneafstand der skal overholdes. I beregningerne korrigeres der for vindretning og påvirkning fra andre husdyrbrug i det omfang det er relevant.

Resultatet af lugtberegninger fremgår af nedenstående tabel.

6. Nabopåvirkning

6.1 Samlet resultat af lugtberegning

Bebyggelse	Kumulation	Model	Ukorrigeret geneafstand	Korrigeret geneafstand	Vægtet gennemsnits- afstand	Genekriterie overholdt
Gummesmarkvej 13 	0	FMK	46,2	46,2	503,7	Ja
Ålbæk Hovedvej 15 	0	FMK	82,1	82,1	736,9	Ja
Ålbæk Hovedvej 27 	0	FMK	82,1	82,1	583,4	Ja
Ukendt Byzone 	0	FMK	146,1	146,1	3043,1	Ja

Tabel 5: Resultat af lugtberegninger.

Nærmeste bolig uden landbrugspligt er Gummesmarkvej 13. Nærmeste byzone er Bramming, og nærmeste samlede bebyggelse er Ålbæk Hovedvej 27 ved Ålbæk.

Geneafstanden afsættes normalt i centrum af stalden. I ansøgningen er der flere staldafsnit, der hver bidrager med lugt. Ansøgningssystemet beregner derfor en vægtet gennemsnitsafstand, som tager hensyn til lugten fra de enkelte stalde og staldenes indbyrdes placering. For at beskyttelsesniveauet er overholdt, skal den vægtede gennemsnitsafstand være større end den korrigerede geneafstand.

I ansøgningen er den vægtede gennemsnitsafstand større end den korrigerede geneafstanden til hhv. nabobeboelse, samlet bebyggelse og byzoneområde. Beskyttelsesniveauet for lugt er dermed overholdt og husdyrbruget forventes ikke at give anledning til væsentlige lugtgener for omkringboende.

Lugt vil kunne registreres udenfor geneafstanden, men i en grad, så man ikke vil karakterisere det som væsentlig generende.

Der stilles vilkår om, at husdyrbruget ikke må give anledning til væsentlige lugtgener.

Støj, rystelser og transport

Af støjklender på husdyrbruget kan nævnes udmugning fra staldene og interne transporter i forbindelse med fodring. Der er ikke mekanisk ventilation, hvorfor der ikke støj derfra.

Der muges ud ca. 4-6 gange i vinterhalvåret, og der fodres dagligt. Grundet de få støjende aktiviteter og afstanden til naboer vurderes støjgener fra driften ikke at være væsentlig for de omboende.

I Miljøstyrelsens vejledning nr. 5/1984 om "ekstern støj fra virksomheder" anføres ingen grænseværdier for støjbelastningen fra virksomheder ved boliger i det åbne land. Dog anføres, at man som udgangspunkt ved fastsættelse af støjgrænser ved nærmest liggende boliger bør anvende de grænseværdier, der gælder for områder med blandet bolig- og erhvervsbebyggelse. Disse værdier fastsættes som vilkår i miljøtilladelsen.

For at sikre mulighed for indgreb stilles vilkår om, at Esbjerg Kommune kan stille krav om, at beregning / måling af virksomhedens støjbelastning i omgivelserne udføres på virksomhedens bekostning.

Det vurderes ikke at forekomme aktiviteter på husdyrbruget, der kan medføre rystelser udenfor ejendommens matrikel.

Støjbelastningen fra transporten vurderes ud fra antallet af til- og frakørsler. Ejendommen ligger for enden af en privat vej, der er 500 m lang, og alt jorden til ejendommen ligger umiddelbart omkring bygningerne.

Alle afgrøder fra markerne transporteres hjem uden at passere naboer, og al husdyrgødning spredes på markerne uden at passere naboer. Der er enkelte transportere med indkøbt kraftfoder på offentlig vej, og ved levering af dyr til slagteri er der også transportere på offentlig vej.

Udgangspunktet er, at færdsel på offentlig vej alene reguleres af politiet efter færdselslovens regler. I en tilladelse kan der derfor primært stilles vilkår om anvendelse af bestemte adgangsveje til bedriften. For husdyrbrugets egne køretøjer kan der herudover stilles vilkår om, hvilke veje der skal benyttes ved til- og frakørsel. Endelig kan der stilles vilkår om, at til- og frakørsel kun må ske på bestemte tidspunkter.

Spørgsmål om f.eks. belastning af det lokale vejnet reguleres ikke af husdyrgodkendelsesloven, men af den relevante vejlovgivning og afgøres af de relevante vejmyndigheder.

Der er ingen naboer i nærhed af bedriften der kan blive generet af støj fra til- og frakørsler til ejendommen.

Støj i forbindelse med til- og frakørsel samt støj fra interne transportere (trafik på egen grund) reguleres af de fastsatte vilkår til støj.

Støv, fluer og skadedyr

Støvgener kan opstå ved håndtering af foder og halm og i særlige tilfælde fra trafik til og fra husdyrbruget. Det vurderes, at driften, i betragtning af afstanden til naboer og transportvejenes placering, vil kunne foregå, uden at det medfører støvgener udenfor ejendommens matrikel.

Alle dyr er udegående i store dele af året, hvorfor der er intet eller meget lidt husdyrgødning oplagret i sommerperioden.

Som nævnt under afsnit vedrørende foder stilles vilkår om opbevaring af foder i relation til risiko for tilhold af skadedyr. Samtidig stilles der vilkår om, at skadedyr skal bekæmpes i overensstemmelse med retningslinjer fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi.

Lys

Der er natbelysning i staldene så dyrene kan orientere sig. Det vurderes grundet afstanden til naboer, at husdyrbruget ikke vil medføre væsentlige lysgener for omgivelserne.

Husdyrbrugets påvirkninger af landskab og natur

Bygningsmæssige ændringer på et husdyrbrug kan indvirke på den landskabelige oplevelse, såvel som på kulturmiljøet.

Ammoniakfordampningen fra husdyrbruget kan påvirke den omkringliggende natur med dens bestande af vilde planter og dyr samt deres levesteder.

Landskab og kulturmiljø

I bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse mv. af husdyrbrug fremgår det, at kommunen skal vurdere, hvorledes nybyggeri påvirker det omkringliggende landskab. Kommunen skal i den forbindelse foretage en afvejning af på den ene side placeringen af det ønskede byggeri og nødvendigheden for det pågældende husdyrbrug overfor på den anden side de landskabelige hensyn i området.

I den konkrete sager, er der tale om en udvidelse af dyreholdet i eksisterende lovlige bygninger. Idet der ikke sker en udvidelse af ejendommens bygningsmasse, er påvirkningen af landskabet uændret, hvorfor hensynet til landskabet ikke tilside-sættes.

Ammoniakpåvirkning af naturområder

I husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen er der fastlagt beskyttelsesniveauer for ammoniak. Dette beskyttelsesniveau skal anvendes ved vurdering af, om husdyrbruget medfører væsentlige virkninger på miljøet. I særlige tilfælde kan der stilles vilkår, der rækker udover det fastsatte beskyttelsesniveau.

Ligeledes påhviler det kommunen at vurdere konkret, om en ansøgt aktivitet vil være i overensstemmelse med Habitatdirektivforpligtelserne. Ifølge bekendtgørelsen om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter⁴, skal der foretages en vurdering af, om projektet i sig selv eller i forbindelse med andre planer og projekter kan påvirke et internationalt naturbeskyttelsesområde væsentligt. Desuden skal der ske en vurdering af om det ansøgte projekt kan beskadige eller ødelægge yngle- og rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for de dyrearter, der er optaget i Habitatdirektivets bilag IV eller ødelægge de plantearter der er optaget i Habitatdirektivets bilag IV.

Ammoniakemission

I ansøgningen beregnes ammoniakemissionen fra husdyrbruget.

4.1 Samlet ammoniakemission fra husdyrbruget (stald og lager)			
Driftstype:	Ammoniakemission fra staldafsnit (kg NH ₃ -N/år)	Ammoniakemission fra lagre (kg NH ₃ -N/år)	Ammoniakemission fra husdyrbruget (kg NH ₃ -N/år)
Ansøgt drift	466,5	23,7	490,2
Nudrift	112,5	23,7	136,2
8 års-drift	199,0	23,7	222,7

Tabel 6: Samlet ammoniakemission fra husdyrbruget (stald og lager)

Beregningerne viser, at ammoniakemissionen øges fra 136 kg N/år til 490kg N/år.

Naturvurdering for Gummemarkvej 11

På ejendommen Gummemarkvej 11 sker der påvirkning af omgivende naturområder gennem emission af ammoniak fra anlægget. De følgende afsnit belyser konsekvenserne af næringsstofpåvirkningen for nationalt og internationalt beskyttede naturområder og arter.

Ud fra nedenstående redegørelse vedrørende ammoniakpåvirkning fra anlægget vurderer Esbjerg Kommune samlet set, at tilladelsen ikke vil medføre væsentlige

⁴ Bekendtgørelse nr. 926 af 27. juni 2016 om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter.

negative konsekvenser for omkringliggende Natura 2000-områder eller de arter og naturtyper, områderne er udpegede for at beskytte. Ligeledes vurderes tilladelsen ikke at medføre væsentlige tilstandsændringer af § 3-beskyttede naturtyper eller væsentlige påvirkninger af yngle- og rasteområder for de strengt beskyttede bilag IV-arter.

Der stilles ikke vilkår i forbindelse med naturvurderingen.

Ammoniakpåvirkning af § 3-naturområder indenfor 1.000 meter fra anlæg

Der ligger flere § 3-beskyttede naturområder indenfor 1.000 m fra ejendommens anlæg. Der er tale om moser, enge og søer. Ud fra den beregnede deposition på arealer op til 1.000 m væk er det vurderet, at depositionen på naturområder længere væk vil være meget lille, og derfor som hovedregel ikke vil kunne medføre væsentlig påvirkning af naturområderne.

Baggrundsbelastningen med luftbåren kvælstof er på gennemsnitligt 14,4 kg N/ha/år i Esbjerg Kommune. Der kan dog være væsentlige lokale variationer. Omkring Gummesmarkvej 11 er baggrundsbelastningen på gennemsnitlig 14,3 kg N/ha/år.

Med vedtagelse af husdyrbrugloven (lovforslag L114) ændres der ikke på det beskyttelsesniveau for ammoniak, som blev fastlagt i den tidligere husdyrbrugslov (lovforslag L12). Det fremgår af forarbejderne til husdyrloven (lovforslag L12 og efterfølgende lov nr. 122/2011) og gældende klagenævnsspraksis (jf. NMK-132-00091 og NMK-132-00109), at overholdelse af husdyrbruglovens beskyttelsesniveau som altovervejende hovedregel vil være tilstrækkeligt til, at undgå væsentlig miljøpåvirkning med ammoniak. Det kan dog i helt særlige tilfælde, herunder i særlig grad hvis Natura 2000-kortlægningen ikke er korrekt, være behov for at foretage en konkret vurdering efter habitatreglerne.

I den konkrete sag vurderes det ud fra Esbjerg Kommunes kendskab til området og den stedlige kortlægning, at der ikke er grund til at tro, at kortlægningen er utilstrækkelig.

Vurdering i forhold til kategori 1, 2 og 3 natur

De nærmeste naturområder inden for 1.000 m fra anlægget er blevet nummereret med et tal svarende til punkterne angivet på oversigtskortet, kort 4.

Kort 4: Anlægget med omkringliggende naturområder og nummererede naturpunkter. Cirklen har en radius på 1.000 m.

I tabel 7 ses en oversigt over naturpunkterne med angivelse af mer- og totaldeposition, afstand til anlæg, andre husdyrbrug, der bidrager kumulativt samt naturkategori og beskyttelsesniveau. Naturkategori og beskyttelsesniveau er fastsat i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen.

Naturpunkt (nr. og naturtype)	Merbelastning (kg N/ha/år)	Totalbelastning (kg N/ha/år)	Afstand fra anlæg (m)	Naturkategori	Kumulation*	Beskyttelsesniveau**
1. Eng	2,9	4,0	12	Ej kategori	Ej relevant	Konkret vurdering
2. Sø	1,5	2,1	36	Ej kategori	Ej relevant	Konkret vurdering
3. Mose	0,8	1,1	75	3	Ej relevant	Kan sikres mod merbelastning over 1,0 kg N/ha/år. Konkret vurdering
4. Mose	0,1	0,2	229	3	Ej relevant	Kan sikres mod merbelastning over 1,0 kg N/ha/år. Konkret vurdering
5. Mose	0,2	0,2	236	3	Ej relevant	Kan sikres mod merbelastning over 1,0 kg N/ha/år. Konkret vurdering
6. Eng	0,0	0,0	527	Ej kategori	Ej relevant	Konkret vurdering

Tabel 7. Naturpunkter med beregnet ammoniakbelastning.

* Antal andre husdyrbrug der bidrager til kumulation.

**Jf. husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens §§26-29.

Etablering, udvidelse og ændring af husdyranlæg eller gødningsopbevaringsanlæg på husdyrbrug er ikke tilladt, hvis anlægget ligger mindre end 10 m fra kategori 1 og 2 natur. I den konkrete sag ligger der ikke naturområder omfattet af kategori 1 og 2 natur inden for 10 m fra anlægget.

Det fremgår af tabellen, at der ved det ansøgte sker afsætning af ammoniak på kategori 3 natur med nummer 3-5. Ifølge beskyttelsesniveauet kan der – på baggrund af en konkret vurdering – stilles krav til den maksimale merdeposition af ammoniak på kategori 3 natur. Kravet kan ikke være under 1,0 kg N/ha/år. Som det fremgår af tabellen, er merdepositionen mindre end eller lig 1 kg N/ha/år. Beskyttelsesniveauet vurderes derfor at være overholdt.

Der er ingen kategori 1 og 2 natur i nærheden af anlægget. Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens beskyttelsesniveau er således overholdt.

Samlet set vurderer Esbjerg Kommune, at beskyttelsesniveauet for kategori 1, 2 og 3 natur er overholdt, og at der ikke er behov for at stille skærpede vilkår for at begrænse kvælstofdepositionen på lokaliteterne. Det vurderes, at overholdelse af beskyttelsesniveauet er tilstrækkeligt til at sikre mod tilstandsændring af lokaliteterne.

Vurdering i forhold til naturlokaliteter ikke omfattet af kategori 1-3

Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens beskyttelsesniveau omfatter langt størstedelen af de naturbeskyttede lokaliteter, der findes i det åbne land. Der er dog enkelt lokalitetstyper, der ikke er omfattet. Det drejer sig i den konkrete sag om nogle søer og ferske enge omkring anlægget.

Der er registreret flere søer indenfor 1.000 m fra anlægget (kort 4). For små søer i agerlandet gælder generelt, at de er fosforbegrænsede, og at det derfor primært er tilførsel af fosfor via overfladeafstrømning fra omgivelserne, der påvirker dem. Det vurderes derfor, at ammoniakpåvirkning af søerne fra anlægget vil være af mindre betydning og ikke væsentlig.

For de omkringliggende ferske enge gælder, at der ikke er registreret særligt ammoniakfølsomme naturtyper på arealerne.

Det vurderes samlet, at der ikke vil ske væsentlig påvirkning af naturlokaliteter, som ikke er omfattet af kategori 1-3 ved det ansøgte. Esbjerg Kommune vurderer derfor, at der ikke er grund til at stille skærpede vilkår til ammoniakreduktionen.

Bilag IV-arter

I forbindelse med miljøvurderingen af et husdyrbrug skal der ske en særlig vurdering mht. forekomst af bilag IV-arter. Vurderingen skal, jf. gældende klagenævnspraksis, tage udgangspunkt i anlæggets påvirkning af omgivelserne.

I den konkrete sag er der ikke kendskab til forekomster af bilag IV-arter indenfor 1.000 meter fra anlægget. Der er således ikke grund til at tro, at der vil ske skade på arterne selv eller deres yngle- eller rastesteder. Der henvises til tilladelsens afsnit om bilag IV-arter.

Samlet vurdering af ammoniakpåvirkning af omgivende natur

De beregnede belastninger af de omgivende naturlokaliteter er lavere end beskyttelsesniveauet, således som det er fastlagt i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen. Beskyttelsesniveauet er således overholdt.

På grundlag af ovenstående gennemgang af påvirkning for de enkelte naturpunkter, beskyttede arter, samt vurderingen vedrørende kumulative effekter fra omgivende husdyrbrug, vurderes det, at der ved det ansøgte ikke vil ske væsentlig påvirkning af natur omkring anlægget.

Ammoniakpåvirkning af Natura 2000-områder fra anlæg

Påvirkningen af naturområder ved ammoniak mere end 1.000 m fra anlægget vurderes som tidligere nævnt at være så lille, at den ikke kan forventes at have væsentlig betydning.

Det nærmeste Natura 2000-område ligger ca. 1,1 km fra anlægget. Det drejer sig om habitatområde nr. 79 – Sneum Å og Holsted Ådal. Området modtager en totaldeposition på 0,0 kg N/ha/år fra ejendommen.

Selvom belastningen er lille, påhviler det altid den godkendende myndighed at sikre at de særlige beskyttelsesinteresser der er forbundet med internationale naturbeskyttelsesområder. Med afsæt i Waddenzee-dommen (EF-domstolens dom af 7. september 2004 i sag C-127/02) fastlægges det, at der skal foretages en konsekvensvurdering, hvis det ikke på baggrund af objektive kriterier kan udelukkes, at projektet i sig selv eller i sammenhæng med andre planer eller projekter kan påvirke habitatområdet væsentligt eller når projektet risikerer at skade områdets bevaringsmålsætning.

En konsekvensvurdering i henhold til habitatdirektivets artikel 6, stk. 3 indebærer, at alle de aspekter af et projekt, som i sig selv eller i sammenhæng med andre planer eller projekter kan påvirke bevaringsmålsætningen, skal identificeres før projektets godkendelse under hensyn til bedste videnskabelige viden på området. Der kan kun meddeles godkendelse af et projekt, hvis miljømyndigheden ud fra konsekvensvurderingen har opnået vished for, at projektet ud fra et videnskabeligt synspunkt, ikke har skadelige virkninger på habitatområdets integritet.

Tilladelsen gives med afsæt i det beskyttelsesniveau, der er fastlagt i Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug. Overholder husdyrbruget beskyttelsesniveauet, vil det jf. principiel klagensævningsafgørelse (NMK-132-00109) som hovedregel medføre, at husdyrbrugets ammoniakpåvirkning af omgivende Natura 2000-områder er uvæsentlig.

Det er Esbjerg Kommunes opfattelse, at der ikke er forhold der gør, at hovedreglen skulle være tilsidesat. I vurderingen er der lagt vægt på, at den stedlige kortlægning af habitatnaturtyper vurderes at være retvisende. Der er således ikke grund til at tro, at der findes ukortlagte habitatnaturtyper omkring anlægget.

Områdernes bevaringsmålsætning fremgår af de vedtagne Vand- og Natura 2000-planer.

Af indsatsprogrammet for de gældende Natura 2000-planer for perioden 2016-21, fremgår det, at reduktion i kvælstofdeposition sker gennem husdyrgodkendelsesloven og generelle tiltag til at mindske luftforureningen, og er således ikke en del af Natura 2000-planens indsatsprogram.

Med overholdelse af beskyttelsesniveauerne fastlagt i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen og i bekendtgørelse om erhvervsmæssigt dyrehold, husdyrgødning, ensilage m.v. gennemføres den nævnte reduktion af kvælstofdepositionen på de ammoniakfølsomme naturtyper i Natura 2000-områderne.

Miljøgodkendelse af husdyrbrug bidrager til opfyldelsen af Natura 2000-planernes målsætninger ved overholdelse af de i ovennævnte bekendtgørelser fastlagte beskyttelsesniveauer og bidrager derved også til gennemførelsen af vandområdeplanlægningen efter vandrammedirektivet. Direktivet er gennemført ved lov om vandplanlægning og senest udmøntet i vandområdeplaner 2015-2021 (2. planperiode).

Vand- og Natura 2000-planerne giver derfor ikke i sig selv anledning til en skærpelse af beskyttelsesniveauerne nedenfor.

I den konkrete sag vurderer Esbjerg Kommune samlet ud fra ovenstående afsnit vedrørende vurdering af naturområder inden for 1.000 m fra anlæg, herunder den kumulative effekt fra andre ejendomme, at der ikke vil ske en væsentlig påvirkning af Natura 2000-områder eller de arter og naturtyper områderne er udpeget for at beskytte. Kommunen bemærker endvidere, at beskyttelsesniveauet i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen er overholdt. Kommunen finder derfor ikke, at der er grundlag for at stille skærpede vilkår eller meddele afslag hvad angår ammoniakpåvirkning af Natura 2000-områder fra anlægget.

Påvirkning af arter med særligt strenge beskyttelseskrav (Bilag IV arter)

Af habitatdirektivets bilag IV fremgår en række særlige dyre- og plantearter, der kræver streng beskyttelse. Esbjerg Kommune har konkret vurderet det ansøgte projekt i forhold til, hvorvidt dyrearternes yngle- og rasteområder kan beskadiges i arternes naturlige udbredelsesområde, og hvorvidt plantearterne kan blive ødelagt som følge af det ansøgte. Til vurderingen af arternes udbredelse og levesteder er anvendt "Håndbog om dyrearter på habitatdirektivets bilag IV" (faglig rapport nr. 635 fra Danmarks Miljøundersøgelser) og kommunens øvrige kendskab til arternes forekomst. De danske arter på habitatdirektivets bilag IV kan endvidere ses i denne tilladelses bilag 1.

Ud fra det generelle kendskab til arternes forekomst i Esbjerg Kommune vurderes det, at der kan være odder, snæbel, marsvin, vandflagermus, sydflagermus, pipistrel flagermus, markfirben og spidssnudet frø indenfor lokalområdet. Derudover er der specifikt kendskab i kommunen til forekomster af grøn mosaikguldsmed (ca. 14 km S for anlægget), grøn kølleguldsmed (ca. 12,4 km SØ for anlægget), strandtudse (ca. 3,3 km SV for anlægget), løgfrø (ca. 7,4 km SØ for anlægget), stor vandsalamander (ca. 9,7 km SØ for anlægget) og birkemus (ca. 13,8 km NV for anlægget).

Vedrørende arterne grøn mosaikguldsmed, grøn kølleguldsmed, birkemus, stor vandsalamander, løgfrø, strandtudse og spidssnudet frø vurderer Esbjerg Kommune, ud fra afstanden til de kendte forekomster og jf. gennemgangen vedrørende påvirkning af naturområder fra ammoniakdeposition fra anlæg, at der ikke vil ske væsentlig påvirkning af arternes yngle- og rastesteder ved det ansøgte.

Flagermus benytter ofte hulheder i træer eller huse som opholdssted om dagen og under vinterdvalen. Føden består af insekter som fanges i luften nær vådområder, marker, skove og levende hegn. De enkelte arter af flagermus har forskellige præferencer mht. fødesøgningsområde og sommer- og vinterophold. Der er ingen registreringer af flagermus nær ejendommens anlæg, men det kan ikke udelukkes at én eller flere arter kan raste eller yngle i området omkring anlægget. Det ansøgte vurderes ikke at have en negativ indflydelse på flagermus, da hverken opholdssteder eller fødegrundlag påvirkes ved etablering og driften af anlægget.

Især solbeskinnede skrånninger med veldrænet jord og lav vegetation kan være potentielle yngle- eller rasteområder for markfirben. Det ansøgte vurderes ikke at

have en negativ effekt på en eventuel bestand af markfirben, da der ikke er potentielle yngle- eller rastesteder omkring ejendommens anlæg.

Odder er tilknyttet vandløb og søer, hvor de søger føde. Opsplitning af bestande og levesteder, forstyrrelser fra friluftsliv og anlægsarbejder samt ødelæggelse og forringelse af yngle- og rasteområder kan true odderen. Det vurderes jf. vurderingerne i afsnittet om påvirkning af omgivende natur ammoniak fra anlægget, at det ansøgte ikke vil give anledning til en væsentlig påvirkning af vandløb og søer i nærheden af ejendommens anlæg herunder evt. raste- og ynglesteder for odder ved Gummesbæk.

Arterne snæbel og marsvin er tilknyttet Vadehavet og tilhørende vandløb. Disse arters yngle- og rastesteder kan, grundet deres særlige karakter og udstrækning, ikke forventes at blive påvirket væsentligt af ammoniakemissionen fra husdyrbruget. Det vurderes derfor, at det ansøgte ikke vil give anledning til væsentlig påvirkning af de omgivende vandløb og marine områder (Vadehavet), som de nævnte arter benytter som raste- og ynglesteder.

Samlet konkluderes det på baggrund af ovenstående vurderinger, at projektet ikke vil beskadige eller ødelægge yngle- og rasteområder for de forekommende bilag IV-dyrearter. Der kendes ikke til forekomster af bilag IV-plantearter som kan påvirkes eller ødelægges af projektet.

Bedst tilgængelige teknik (BAT)

Hvis ammoniakemissionen fra husdyrbruget er på mere end 750 kg NH₃-N/år, skal kommunen i forbindelse med miljøtilladelsen sikre sig, at ammoniakemissionen fra husdyrbruget (stald og lager) er reduceret til et niveau, der svarer til det niveau for emission, der kan nås ved at anvende "bedst tilgængelig teknik (BAT)".

Den maksimale emissionen fastlægges på baggrund af reglerne i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen og beregningerne sker via ansøgningssystemet. Det er op til det enkelte husdyrbrug at beslutte, hvilke virkemidler der tages i brug for at opfylde kravet til maksimal emission. Det er dog et krav, at de anvendte virkemidler er anført på Miljøstyrelsens teknologiliste.

Beregninger i den konkrete ansøgning viser, at ammoniakemissionen er mindre end 750 kg NH₃-N/år. Der er derfor ikke særlige krav til den maksimale ammoniakemission fra husdyrbruget som følge af reglerne om anvendelse af BAT.

Høring

I forbindelse med den 2 ugers offentlige høring er der ikke kommet bemærkninger.

Samlet vurdering

Esbjerg Kommune vurderer, at der kan meddeles tilladelse til husdyrbruget, da det ansøgte ikke medfører væsentlig virkning på miljøet. Husdyrbruget opfylder det gældende beskyttelsesniveau for ammoniak og lugt og vurderes ikke at påvirke omgivelser på en måde, som er uforenelig med hensynet til omgivelserne.

Bilag 1

Natura 2000-områder og det samlede udpegningsgrundlag for disse, samt de særligt beskyttede arter:

Udpegningsgrundlag - habitatområder

Habitatområde 79 Sneum Å og Holsted Ådal

Arter:

- 1096 Bæklampret (*Lampetra planeri*)
- 1099 Flodlampret (*Lampetra fluviatilis*)
- 1106 Laks (*Salmo salar*)
- 1113 *Snæbel (*Coregonus oxyrhynchus*)
- 1355 Odder (*Lutra lutra*)

Naturtyper:

- 3140 Kalkrige søer og vandhuller med kransnålgler
- 3150 Næringsrige søer og vandhuller med flydeplanter eller store vandaks
- 3260 Vandløb med vandplanter
- 6210 Overdrev og krat på mere eller mindre kalkholdig bund (* vigtige orkidélokalteter)
- 6230 * Artsrige overdrev eller græsheder på mere eller mindre sur bund
- 6410 Tidvis våde enge på mager eller kalkrig bund, ofte med blåtop
- 6430 Bræmmer med høje urter langs vandløb eller skyggende skovbryn
- 7140 Hængesæk og andre kærsmfund dannet flydende i vand
- 7220 * Kilder og væld med kalkholdigt (hårdt) vand
- 7230 Riggær
- 9190 Stilkegeskove og -krat på mager sur bund
- 91E0 Elle- og askeskov ved vandløb, søer og væld

Udpegningsgrundlag - fuglebeskyttelsesområder:

Y=Ynglende i.h.t. DMU's database

T=Trækkende i.h.t. DMU's database

Kriterier (F1-F7, se www.blst.dk)

SPA 51, Ribe Holme og enge med Kongeåens udløb

Rørdrum	Y		F3
Hvid stork	Y		F1
Rørhøg	Y		F3
Hedehøg	Y		F1
Sorthovedet måge	Y		
Bramgås		T	
Plettet rørvagtel	Y		F1
Engsnarre	Y		F1
Klyde	Y		F1
Hjejle		T	F2, F4
Brushane	Y		F1
Mosehornugle	Y		F1
Blåhals	Y		F1
Kortnæbbet gås		T	F4

SPA 57 Vadehavet

Bramgås		T	F2, F4
Klyde	Y	T	F1, F2, F4
Hvidbrystet præstekrave	Y	Tn	F1, F2
Hjejle		T	F2, F4
Mosehornugle	Y		
Blåhals	Y		
Lille kobbersneppe		T	F2, F4
Dværgmåge		Tn	F2, F5
Sandterne	Y		F1
Splitterne	Y		F1
Fjordterne	Y		F1
Havterne	Y		F1
Dværgterne	Y		F1
Mørkbuget knortegås		T	F4
Lysbuget knortegås		T	F4
Gravand		T	F4
Pibeand		T	F4

Krikand	T	F4
Spidsand	T	F4
Skeand	T	F4
Ederfugl	T	F4
Sortand	T	F4,F7
Strandhjejle	T	F4
Strandskade	T	F4
Stor regnspove	T	F4
Rødben	T	F4
Hvidklire	T	F4
Islandsk ryle	T	F4
Havørn	T	
Blå kærhøg	T	
Vandrefalk	T	
Kortnæbbet gås	T	
Grågåse	T	
Sandløber	T	F4

Bilag IV-arter:

Fortegnelse over i Danmark nuværende naturligt hjemmehørende arter omfattet af habitatdirektivets bilag IV (evt. blot som strejfgæster, markeret med "):

Dyrearter

Pattedyr

Alle arter af småflagermus (*Microchiroptera* spp.)
Hasselmus (*Muscardinus avellanarius*)
Birkemus (*betulina*)
Odder (*Lutra lutra*)
Marsvin (*Phocoena phocoena*)
Alle andre arter af hvaler (*Cetacea* spp.)

Krybdyr

Læderskildpadde (*Dermochelys coriacea*)
Uægte karett (" *Caretta caretta* ")
Bastardskildpadde (*Lepidochelys kempii*)
Europæisk sumpskildpadde (*Emys orbicularis*)
Markfirben (*Lacerta agilis*)

Padder

Stor vandsalamander (*Triturus cristatus*)
Klokkefrø (*Bombina bombina*)
Løgfrø (*Pelobates fuscus*)
Løvfrø (*Hyla arborea*)
Spidssnudet frø (*Rana arvalis*)
Springfrø (*Rana dalmatina*)
Strandtudse (*Bufo calamita*)
Grønbroget tudse (*Bufo viridis*)

Fisk

Snæbel (*Coregonus oxyrhynchus*)

Insekter

Bred vandkalv (*Dytiscus latissimus*)
Lys skivevandkalv (*Graphoderus bilineatus*)
Eremit (*Osmoderma eremit*)
Sortplettet blåfugl (*Maculinea arion*)
Grøn mosaikguldsmed (*Aeshna viridis*)
Stor kærguldsmed (*Leucorrhinia pectoralis*)
Grøn køleguldsmed (*Ophiogomphus cecilia*)

Bløddyr

Tykskallet Malermusling (*Unio crassus*)

Planter

Enkelt månerude (*Botrychium simplex*)
Vandranke (*Luronium natans*)

Liden Najade (*Najas flexilis*)
Fruesko (*Cypripedium calceolus*)
Mygblomst (*Liparis loeselii*)
Gul stenbræk (*Saxifraga hirculus*)
Krybende sumpskærm (*Helosciadium repens* (= *Apium repens*))

Produktion: Esbjerg Kommune
Foto: Torben Meyer

Esbjerg
Kommune

Torvegade 74, 6700 Esbjerg
Tlf: 7616 1616 - Fax: 7616 0969
miljo@esbjergkommune.dk
www.esbjergkommune.dk